Er is altijd toekomst . . .

„Wij staan nu als volk in zijn geheel klaar om te beginnen aan de opbouw van onze toekomst."

KONINGIN WILHELMINA
(in haar toespraak op 27 juni 1945)

MS Op 27 juni 1945 kondigde HM Koningin Wilhelmina tijdens een radiotoespraak de vorming van de eerste naoorlogse regering aan. Het kabinet Schermerhorn-Drees trad aan met als devies: Herstel en Vernieuwing. Tijdens haar toespraak zei de vorstin onder meer:

De toekomst eist een democratisch beleid met vastberadenheid uitgestippeld.

Na de Koningin sprak de nieuwe minister-president prof. dr. ir. W. Schermerhorn. Hij verwoordde het kabinetsbeleid als volgt:

Herstel van al hetgeen ons volk voor zijn materiële bestaan nodig heeft, herstel ook van alles en van alle instellingen, die ons geestelijke klimaat bepaalden en die ons volk dierbaar waren. Daarbij tegelijk de vernieuwing, in welk woord uitgedrukt wordt, dat in ons nationale leven op allerlei punten ook tekorten werden gevoeld, die verlangens hebben gewekt en de wil tot verbetering hebben gesterkt.

Ondanks de grote moeilijkheden waarvoor men zich zag geplaatst, ging het kabinet met voortvarendheid aan de slag. Op 25 september 1945 kwam de Voorlopige Tweede Kamer alweer bijeen. Na vijf jaar Duitse onderdrukking was Nederland weer een vrije democratie geworden.
Het is deze maand veertig jaar geleden dat Nederland vol verwachting een nieuwe toekomst tegemoet ging. Wat is er van geworden? Indien men de Nederlandse krijgsmacht in beschouwing neemt kan het antwoord slechts positief zijn. Enkele kanttekeningen zijn hierbij echter wel te plaatsen.

Na de Tweede Wereldoorlog moest het Nederlandse leger vrijwel geheel opnieuw beginnen. De beschikbare middelen waren gering want de wederopbouw van het land eiste veel. Het gebrek aan

materiële middelen werd echter ruimschoots gecompenseerd door een hoog moreel. Het geloof in de eigen zaak was evident. In tegenstelling tot de vooroorlogse jaren werd de krijgsmacht in de samenleving niet alleen geaccepteerd maar ook hooglijk gewaardeerd. De harde les van de Tweede Wereldoorlog was geweest dat zonder een sterke krijgsmacht een leven in vrijheid een illusie is. Ook de traditionele neutraliteitspolitiek had afgedaan. De Nederlandse krijgsmacht zou in de toekomst voor de handhaving van de vrede alleen in bondgenootschappelijk verband optreden.

De materiële positie van het leger verbeterde stap voor stap. De belangrijkste doelstelling van de krijgsmacht, het handhaven van de onafhankelijkheid, kon worden gerealiseerd. Niet echter dat alleen. Al veertig jaar lang is door de gezamenlijke defensie-inspanning van de democratische landen, waartoe ook Nederland behoort, Europa gevrijwaard van een gewapend conflict.

Ondanks dit verheugende resultaat zijn er echter binnen de krijgsmacht steeds meer negatieve geluiden te horen, in het bijzonder wat betreft (vaak vermeende) tekorten op materieelgebied en maatregelen die de rechtspositie van de militair aantasten. Voorts speelt een rol dat de maatschappij steeds meer moeite heeft met het aanvaarden van een krijgsmacht. Wie thans zijn oor te luisteren legt kan niet anders dan tot de conclusie komen dat het geloof in de eigen zaak achteruit schijnt te gaan, en dat van de toekomst niet veel wordt verwacht. De Tweede Wereldoorlog ligt inmiddels voor velen te ver weg om nog als inspiratiebron te kunnen dienen. Niet het ,,herwinnen van de vrijheid" maar het ,,leven in vrijheid" kwam hiervoor in de plaats.

Waarom kwam men veertig jaar geleden de moeilijkheden wèl te boven en zou dat heden ten dage, terwijl de omstandigheden zoveel beter zijn, níét mogelijk zijn? Het antwoord is eenvoudig. In 1945 bleef men niet bij de pakken neerzitten maar richtte zich op de toekomst. De uitdaging van het onbekende werd aanvaard.

Het is daarom zinvol even stil te staan bij het feit dat veertig jaar geleden met de wederopbouw van Nederland en zijn krijgsmacht een aanvang werd gemaakt. De Koninklijke woorden ,,de toekomst eist een democratisch beleid met vastberadenheid uitgestippeld" hebben aan actualiteit nog niets ingeboet.

Militaire Spectator legpenning

Het bestuur van de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap heeft de ter gelegenheid van de viering van het honderdvijftigjarige bestaan van de Militaire Spectator op 29 januari 1982 ingestelde MILITAIRE SPECTATOR LEGPENNING, bedoeld om het schrijven over de defensie-aangelegenheden te stimuleren, in het thans lopende verenigingsjaar toegekend aan

drs. J. C. SICCAMA

Wetenschappelijk medewerker van het Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen ,,Clingendael"

ter erkenning van

de vele voortreffelijke bijdragen in woord en geschrift die hij jarenlang heeft geleverd ter verwezenlijking van de doelstelling van de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap, namelijk het bevorderen van de krijgswetenschap in ruimste zin, door het informeren van toehoorders en lezers over vraagstukken die betrekking hebben op, dan wel gerelateerd zijn aan de Nederlandse defensie. Zijn wetenschappelijke beschouwingen over vraagstukken ter zake van bewapening, ontwapening, vrede en veiligheid worden gekenmerkt door een heldere betoogtrant, een scherp analyserend karakter en logische, tot nadenken brengende conclusies. De door hem uitgedragen polemologische informatie heeft daardoor in ruime mate bijgedragen aan de objectieve meningsvorming ten aanzien van vraagstukken op het gebied van vrede en veiligheid.

In de op 20 mei jl. te 's-Gravenhage gehouden bijeenkomst werd de legpenning door de voorzitter, kol art H. A. Couzy, uitgereikt.